

**Аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки фахівців
за освітньо-професійною програмою
011.00.01 «Освітній дизайн та коучинг в освіті дорослих»**

При формулюванні цілей та РН ОП вивчався досвід *українських освітніх програм підготовки фахівців*.

Робоча група проаналізувала такі магістерські ОПП, що є спорідненими до презентованої: «Андрагогіка. Освіта дорослих» УДУ імені М.П. Драгоманова; «Освіта дорослих» Полтавського університету економіки і торгівлі, «Педагогіка вищої школи. Андрагогіка» ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Аналіз вітчизняних ОП, що реалізуються в інших ЗВО України, дозволив визначити спільні й відмінні аспекти реалізації ОП, а також унікальність ОП «Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих».

Спільними виявились такі освітні компоненти як-от: Філософія освіти, Психологія вищої школи, Цифрові технології в освіті, Методологія наукових досліджень, що відповідають вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Базова дисципліна поданої ОП «Коучинг в освіті» присутня в двох ОП («Андрагогіка. Освіта дорослих» УДУ імені М.П. Драгоманова, «Педагогіка вищої школи. Андрагогіка» ДЗВО «Університет менеджменту освіти»). Відмінними є курси «Андрагогіка в системі педагогічних наук» (УДУ імені М.П. Драгоманова), Безконфліктна комунікація (Полтавський університет економіки і торгівлі), Світовий досвід підготовки викладачів вищої школи і андрагогів (ДЗВО «Університет менеджменту освіти»).

Особливий інтерес у робочій групі викликали такі дисципліни у контексті можливості їх включення до переліку вибіркового курсів ОПП, а саме:

- обов'язковий курс «Грантова та проєктна діяльність», введений в ОП «Освіта дорослих» (Полтавський університет економіки і торгівлі);
- вибіркового курс «Герогіка (основи педагогічної геронтології), «Психологія старіння і старості», «Планування і організація освіти людей третього віку», «Тренінг герогічних освітніх процесів» (УДУ імені М.П. Драгоманова);
- ОК 6 Управління проєктами і фандрайзинг в сфері освіти (ДЗВО «Університет менеджменту освіти»).

Аналіз зазначених ОП уможливив констатацію унікальності поданої програми, що реалізується завдяки таким ОК як-от:

- «освітній дизайн змісту та технологій навчання дорослих», пріоритетом якого є дизайнування та технологізація освіти дорослих;
- «коучинг в освіті», що спрямовує майбутніх фахівців на реалізацію партнерської взаємодії й Mental health коучингових технологій та травма-інформованого підходу в освіті, як відповідь викликам сьогодення в кризових умовах;

- «педагогічна інноватика», що синтезує інноваційні методи та прикладні цифрові технології в освіті з експертизою в освітній діяльності, що розширює коло професійних компетентностей майбутнього фахівця.

Отже, аналіз вітчизняного досвіду підтвердив актуальність та унікальність вибору фокусу поданої ОПП, спрямованої на фундаментальну та прикладну підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних фахівців сфери освіти, які володіють спеціальними компетентностями для надання освіти дорослим; здатні до розв'язання завдань з освітнього дизайну, забезпечення експертування, консультування та коучингу в контексті реалізації ідеї освіти впродовж життя.

Оскільки в українських ЗВО на момент створення ОПП були відсутні освітні програми з підготовки андрагогів, робоча група також врахувала досвід зарубіжних університетів, а саме: Островського університету (Чеська Республіка) з підготовки таких фахівців, зокрема, було проведено низку зустрічей з чеськими колегами (Josef Malach, Veronika Švrčinová, Dana Vicherková, Milan Chmura) для вивчення досвіду кафедри освіти та освіти дорослих Педагогічного факультету з реалізації таких програм (<https://surl.li/qnpvry>).

При формулюванні цілей та РН ОПП вивчався досвід іноземних освітніх програм підготовки фахівців у сфері освіти дорослих, а саме:

- досвід University of Tampa (USA), де нас зацікавило фокусування магістерської програми «Магістр навчального дизайну та технологій» на технологіях в освіті, теорії навчання та пізнання, мультимедійному дизайні, навчальному проєктуванні, відкритих освітніх середовищах, дистанційному та е-навчанні; контекстний характер навчання у площині майбутньої професійної діяльності (практика на місці майбутнього працевлаштування);

- досвід Eastern Kentucky University, (Richmond, USA) щодо реалізації ОП «Магістр наук з навчального проєктування та технологій навчання», в межах якої вивчаються різні аспекти реалізації дизайну навчання (дизайн досвіду користувача, дизайн навчальної гри, дизайн онлайн навчання, графічний дизайн тощо);

- досвід реалізації ОП «Магістр в галузі навчання дорослих та глобальних змін» (Linköping University, Швеція), метою якої є забезпечення високоякісної підготовки магістра з навчання дорослих та виклик ортодоксальній теорії й практиці навчання дорослих на засаді вивчення глобального світового досвіду, зорієнтованого на створення спільноти практиків, які опікуються освітою дорослих;

- досвід European Higher Education Institute (Malta) щодо реалізації ОП «Магістр дизайну навчання для онлайн освіти», зокрема, програма надає студентам широкий спектр знань, від історії дизайну навчання до нових методів навчання, а також представляє останні дослідження методів проєктування навчання шляхом поєднання реальних програм і практичних навичок з дизайну цілепокладання та планування, дизайну методів та стратегій навчання, інноваційних освітніх інструментів та послуг.

Інші ОП, з якими знайомилася робоча група («Магістр в галузі навчального проектування, розробки та оцінки» (Syracuse University – School of Education, USA); «MSc в навчальному проекті (відкрита та дистанційна освіта) (Euclid University, USA); «MS з дизайну та технологій навчання» (Pepperdine University Graduate School of Education and Psychology, USA); «Магістр освітніх технологій та дизайну навчання» (MIA Digital University, Іспанія)), пов'язані з презентованою ОП лише аспектно, оскільки мають інші акценти (мультимедійні технології навчання, MOOC та платформи LMS, Digital Media Production).

Таким чином, огляд аналогічних іноземних ОП дав підстави зробити висновок про трендовість і вагомість освіти дорослих на засаді реалізації ідей освітнього дизайну та коучингових технологій, що підтверджує її актуальність, яка зафіксована в таких її РН (РНу 12, РНу16 та РНу17).